

## महावितरण

एस्ट्रेलिया बॅट्सेज् विस्क्सीत इग्गरत,  
लक कृत्य, प्लॉट नं. १, घासवी रोड,  
मुंबई - ४०० ०१९.

प्रसासकीय परिपत्रक क्र. ७७ दिनांक २९/९/२००६.

विषय : अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासदर्श व विशेष  
मागासप्रवर्गाच्या उमेदवारांकरिता सखीव असलेल्या पदावर पदोन्नती  
देण्यापूर्वी तसेच सरळसेवा भरती करताना उमेदवाराच्या जाती  
प्रमाणपत्राची/जाती दाव्याची वैधता तपासणे बंधनकारक करणेवाचत.

- संदर्भ : १) शासन निर्णय क्र. सीबीसी-१२-२०००/२५२/प्र. क्र. १/मावक-५  
दिनांक २५.९.२०००.  
२) शासन निर्णय क्र. सीबीसी-१०/२००३/प्र. क्र. ११/मावक-५  
दिनांक ८.१२.२००३.  
३) शासन परिपत्रक क्रमांक सीबीसी-१०/२००४/प्र. क्र. ५७०/मावक-५  
दिनांक ५.३.२००५.

प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय, सास्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग, भंत्रालय, मुंबई<sup>१</sup>  
यानी शासन परिपत्रक क्रमांक सीबीसी-१०/२००४/प्र. क्र. ५७०/मावक-५, दिनांक ५.३.२००५  
अन्वये, अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासदर्श व विशेष मागासप्रवर्गाच्या  
उमेदवारांकरिता सखीव असलेल्या पदावर पदोन्नती देण्यापूर्वी तसेच सरळसेवा भरती करताना त्या  
उमेदवाराच्या जाती प्रमाणपत्राची/जाती दाव्याची वैधता तपासणी करणे बंधनकारक असल्याचे  
कल्पविले असून सदर मार्गदर्शक सूचना शासकीय/निमिसासकीय सेवेत तसेच शासन अशीकृत  
संस्थांमध्ये कार्यरत असलेल्या कर्मचाऱ्याच्या बाबतीत लागू रहतील, असे निर्देश दिले आहेत.

२. उपरोक्त शासन निर्णयाची अमलबजावणी करताना ज्या मागासदर्शीय कर्मचारी/अधिकाऱ्याची  
जाती प्रमाणपत्राची पडताळणी अद्याप झालेली नाही, तथापि असे कर्मचारी सदृस्थितीत  
पदोन्नतीच्या क्षेत्रात (Zone of Consideration) येत असलील त्याचे ६ (सह) महिने अगोदर  
जाती प्रमाणपत्रे, जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडे पाठवून वैधता प्रमाणपत्र प्राप्त करून घ्याची  
व त्यानंतरच पदोन्नती द्यावी. तसेच सरळसेवेने भरती करताना उमेदवाराने जाती प्रमाणपत्राची  
वैधता ६ (सह) महिन्यात सादर करणे बंधनकारक राहील, असेही सूचित केले आहे.

३. शासनाच्या विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासदर्श आणि विशेष मागासप्रदर्श –  
कल्याण विभागांडील शासन निर्णय क्र. सीबीसी-१२ - २०००/२५२/प्र. क्र. १/मावक-५,  
दि. २५.९.२००० अनुसार अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासदर्श व  
विशेष मागासप्रवर्गाच्या उमेदवाराच्या/कर्मचाऱ्याच्या जाती प्रमाणपत्राची तपासणी करण्याबाबतीची  
कार्यपद्धती विस्तृत करण्यात आली आहे. त्यानुसार विभागीय समाज कल्याण अधिकारी, मुंबई, पुणे,  
औरंगाबाद, नाशिक, नागपूर व अमरावती येथे ६ (सह) समित्या स्थापन करण्यात आल्या आहेत.

त्या समित्यांची कर्तव्य, रचना, जाती प्रमाणपत्र तपासण्याची कार्यपद्धती इत्यादीबाबतची सविस्तर माहिती देण्यात आली आहे. सदरच्या शासन निर्णयाची प्रत माहितीसाठी व पुढील कार्यवाहीसाठी सोबत जोडली आहे.

४. सर्व संबंधीत नियुक्ती अधिका-याच्या माहितीसाठी असेही कल्पविषयात येते की, या विषयाबाबतच्या शासन निर्णयाची माहिती शासनाच्या "WWW.Maharashtra.gov.in" या वेबसाईटवर उपलब्ध आहे.

५. वरील शासन परिपत्रकाची अंमलबजावणी क्षेत्रिय कार्यालयातील सर्व नियुक्ती अधिका-यानी त्याचे स्तरावर नियुक्त करण्यात येणा-या मागासवर्गीय उमेदवाराच्या जातीच्या दाखल्याचो अथवा पदोन्नती देताना मागासवर्गीय कर्मचा-याच्या जातीच्या दाखल्याची वैधता पडताळून घेण्याची जबाबदारी राहील. तसेच मुख्य कार्यालय स्तरावर मागासवर्गीयाची नियुक्ती करताना अथवा मागासवर्गीय कर्मचा-यांची पदोन्नती करताना त्यांच्या जातीच्या प्रमाणपत्राची तपासणी महा व्यवस्थापक (तांत्रिक-आस्था) व महा व्यवस्थापक (आस्था.) यानी करावी.

६. उपरोक्त शासन परिपत्रक ना.व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वीज वितरण कंपनी मर्यादित यांनी संचालक (संचलन) व संचालक (वित्त) यांच्याशी विचार विनिमय करून स्विकृत केले असून संबंधीत शासन परिपत्रकाची अंमलबजावणी काटेकोरपणे करावी.

७. वरील प्रशासकीय परिपत्रकास सर्व स्तरावर प्रसिद्धी द्यावी तसेच सर्व नियुक्ती अधिका-यानी सदरचे परिपत्रक त्यांच्या कार्यालयाच्या नोटीस बोर्डवर लावण्याची व्यवस्था करावी.

सोबत :

मुख्य महाव्यवस्थापक (तांत्रिक-आस्था)

शासन परिपत्रक क्र.बीसीसी -१२-२०००/२५२/

प्र.क्र.-१/इमाव-५/ दिनांक २५.१.२००० ,

शासन निर्णय क्र.सीबीसी-१०/२००३/प्र.क्र.-९९/

मावक-५ दिनांक ८.१२.२००३ व

शासन परिपत्रक क्र.सीबीसी-१०/२००४/

प्र.क्र.५७०/मावक-५ दिनांक ५.३.२००५ .

प्रति,

महाराष्ट्र राज्य वीज वितरण कंपनीतील  
कार्यकारी अभियंता यांचे स्तरापर्यंत घेण यादीनुसार.

अनुसूचित जाती, क्रिमुक्त जाती, भट्टव्या जन्मती  
 इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गाच्या  
 उभदेवराच्या जाती प्रमाणपत्र / दाव्यांची  
 तपासणी —

जात प्रमाणपत्र पडताळणी संभितोच्या कानाचे  
 स्वरूप व अधिकारावावत.

### महाराष्ट्र शासन

क्रिमुक्त जाती, भट्टव्या जन्मती, इतर मागासवर्ग  
 आणि विशेष मागास प्रवर्ग कल्पाण विभाग.  
 शासन निर्णय क्र. सीबीसी - १२- २०००/ २५२ / प्र. क्र. १ / इमाव -५

मंत्रालय विस्तार भक्त, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २५ जानेवारी, २०००

- वाचा :- १) शासन परिपत्रक, समाजकल्पाण सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग  
 क्र. सीबीसी - १६८० / १९९६१ / का - ५, दि. ६ मे, १९८० व  
 शुद्धीपत्रक क्र. ३ जून १९८०.
- २) शासन परिपत्रक, समाजकल्पाण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग  
 क्र. सीबीसी - १६८० / ६५३९६ (४९९) / का - ५, दि. ६ सप्टेंबर, १९८३.
- ३) शासन परिपत्रक, समाजकल्पाण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग क्रमांक  
 सीबीसी-१६८३/गोप. २०२६/(१५३८)का-५, दि. २३ सप्टेंबर, १९८३
- ४) शासन निर्णय, समाजकल्पाण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग  
 क्र. सीबीसी-१६८४ / गोप. ५९२ / (१९९९) / बीसीडब्लू-५ दि. १४ मार्च, १९८५
- ५) शासन निर्णय समाजकल्पाण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग,  
 क्र. सीबीसी - १६८४ / गोप. ५९२ / (१९९९) / बीसीडब्लू-५,  
 दि. १६ ऑक्टोबर, १९८५.
- ६) शासन निर्णय, समाजकल्पाण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग,  
 क्र. सीबीसी - १०८४ / ७४९३२ / (२०८३) / बीसीडब्लू - ५,  
 दि. ५ डिसेंबर, १९८५.
- ७) शासन परिपत्रक, समाजकल्पाण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग  
 क्र. सीबीसी - १५८४ / ७१७५१ / (२२९७) / बीसीडब्लू - ५,  
 दि. १८ एप्रिल, १९८६.
- ८) शासन परिपत्रक, समाजकल्पाण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग  
 क्र. सीबीसी - १६८६ / १४६५८ / (२४५२) / मावक -५, दि. १ एप्रिल, १९८७.
- ९) शासन परिपत्रक, समाजकल्पाण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग  
 क्र. सीबीसी - १६८८ / (२८२१) / मावक -५, दि. २३ जुलै, १९८८
- १०) शासन निर्णय, समाजकल्पाण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,

- क्र. सीनीसी - १६९४ / ४०१२४ / प्र. क्र. २५६ / मावक - ५, दि. २६ डिसेंबर, १९९४.
- ११) शासन पुरपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,  
क्र. सीनीसी - १६८४ / गोप ५१२ / (१९९१) / मावक - ५, दि. २७ एप्रिल, १९९५
- १२) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,  
क्र. सीनीसी - १०९६ / प्र. क्र. ४८ / मावक - ५, दि. ३ जुन, १९९६.
- १३) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,  
क्र. सीनीसी - १०९६ / सीआर - १२४ / मावक - ५, दि. ३ जुलै, १९९६.
- १४) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,  
क्र. सीनीसी - १०९६ / प्र. क्र. १२३ / मावक - ५, दि. २१ जॉगस्ट १९९६.
- १५) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,  
क्र. सीनीसी - १६९६ / प्र. क्र. ४६ / मावक - ५, दि. ३ जुलै, १९९७.
- १६) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,  
क्र. सीनीसी - १०९६ / प्र. क्र. ४८ / मावक - ५, दि. ५ जुलै, १९९७.
- १७) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,  
क्र. सीनीसी - १०९६ / प्र. क्र. ४८ / मावक - ५, दि. १६ जुलै, १९९७.
- १८) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,  
क्र. सीनीसी - १०९७ / प्र. क्र. २०७ / मावक - ५, दि. १ जूनेवारी, १९९८.
- १९) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,  
क्र. सीनीसी - १६९६ / प्र. क्र. ४६ / (भा - ३) / मावक - ५, दि. १६ मार्च, १९९८.
- २०) शासन पत्र समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग,  
क्र. सीनीसी - १०९८ / २९०९२ / प्र. क्र. ३०५ / मावक - ५, दि. १५ मार्च, १९९९.
- २१) शासन परिपत्रक समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा विभाग  
क्र. सीनीसी - १०९८ / प्र. क्र. २०७ / मावक - ५, दि. ३ सप्टेंबर, १९९९.
- २२) शासन निर्णय, विमुक्त जाती, घटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष  
मागासप्रवर्ग कल्याण विभाग क्र. सीनीसी - १०९८ / १६८५० / प्र. क्र. ११८ /  
इमाव - ५, दि. २० डिसेंबर, १९९९.

शासन निर्णय : अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, घटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग, विशेष मागासप्रवर्गाच्या उपदेवारांच्या जाती प्रमाणपत्राची तपासणी करण्यासाठी विभागाच्या समाजकल्याण अधिकारी, मुंबई, पुणे, औरंगाबाद, नाशिक, नागदूर व अमरावती येथे सहा समित्या स्थापन करण्यात आल्या आहेत. त्या समित्यांची कर्तव्ये, रचना, त्या समित्याना मदत करण्यासाठी दस्ता पद्धकाची निर्मिती, जातीप्रमाणपत्र तपासण्याची कायर्यपद्धती इत्यादी वावतचे आदेश संदर्भाक्त शासन आदेशान्वये दिलेले आहेत. त्यापद्ये काही सुधारणा करणे तसेच त्या सर्व तरतुदी एकर्कित करून त्याचे सुलभीकरणाचा प्रस्ताव शासनाच्या विचारार्धान होता. दरील सर्व आदेशातील सारांश रूपातातील बदलासह जाती प्रमाणपत्र तपासणीवाबत खालीलप्रमाणे एकर्कित सुधारित आदेश निर्मित करण्यात येत आहे. तरी सर्व संवंधितांनी दरील प्रवाहातील जातीच्या प्रमाणपत्रांची / दाव्यांची पडताळणी करताना खालील आदेशांचे अनुपालन करावे.

२) अनुसूचित जाती विमुक्त जाती, भट्टा जाती इतर मागासवर्ग विशेष मागासप्रबर्ग जाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांची रद्दा.

२ (१) राज्यातील सहा महसूल विभागाकरिता असलेल्या जाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांची रक्क्ता घुडील प्रमाणे आहे :-

१) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भट्टा जाती, इतर मागासवर्ग विशेष मागास प्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, पुणे.

१) अतिरिक्त आयुक्त (महसूल), पुणे विभाग, पुणे - अध्यक्ष

२) विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, पुणे विभाग, पुणे - सदस्य

३) संशोधन अधिकारी / जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, पुणे - सदस्य सचिव

२) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भट्टा जाती, इतर मागासवर्ग विशेष मागास प्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, कोकण विभाग, मुंबई.

१) अतिरिक्त आयुक्त (महसूल), कोकण विभाग, मुंबई - अध्यक्ष

२) विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, कोकण विभाग, मुंबई - सदस्य

३) संशोधन अधिकारी / जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, मुंबई - सदस्य सचिव

३) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भट्टा जाती, इतर मागासवर्ग विशेष मागास प्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, नाशिक.

१) अतिरिक्त आयुक्त (महसूल), नाशिक विभाग, नाशिक - अध्यक्ष

२) विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, नाशिक विभाग, नाशिक - सदस्य

३) संशोधन अधिकारी / जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी - सदस्य सचिव

४) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भट्टा जाती, इतर मागासवर्ग विशेष मागास प्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद.

१) अतिरिक्त आयुक्त (महसूल), औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद - अध्यक्ष

२) विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद - सदस्य

३) संशोधन अधिकारी / जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, औरंगाबाद - सदस्य सचिव

५) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भट्टा जाती, इतर मागासवर्ग विशेष मागास प्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, नागपूर.

१) अतिरिक्त आयुक्त (महसूल), नागपूर विभाग, नागपूर - अध्यक्ष

२) विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, नागपूर विभाग, नागपूर - सदस्य

३) संशोधन अधिकारी / जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, नागपूर - सदस्य सचिव

६) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भट्टा जाती, इतर मागासवर्ग विशेष मागास प्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, अमरावती.

१) अतिरिक्त आयुक्त (महसूल), अमरावती विभाग, अमरावती - अध्यक्ष

२) विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, अमरावती विभाग, अमरावती - सदस्य

३) संशोधन अधिकारी / जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, अमरावती - सदस्य सचिव

३. वन्नमूळे नानी, विमुक्त जाती, भट्टा जाती, इतर मागासवर्ग विशेष मागासप्रबर्ग दाव्याच्या संदर्भात निर्णय घेण्यासाठी प्रत्येक सुनावणीच्या मुलाखतीच्या बेळी दोन सदस्यांची गणपूर्ती

आवश्यक राहील. जातीची वैधता प्रमाणपत्रे ही राहील तिनी अंदेकां-यांच्या रुहया व कागदालयाच्या  
इन्हीनी निर्मित करणे आवश्यक आहे.

६. अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती इतर मागासवर्ग व विशेष  
मागासप्रवर्ग जाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांच्या लाभाचे स्वरूप.

अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गांच्या  
जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीला खालील प्रमाणे जातीच्या दाखल्याची तपासणी करण्याचे अधिकार  
प्रदान करण्यात आले आहेत. तपासणीमध्ये जातीचे प्रमाणपत्र अंकेच आढळत्यास ते रद्द व जप्त  
करण्याचे अधिकार समितीस राहील. यावर्तीत तपासणी समितीचा निर्णय जातीम राहील.

१) व्याविक वैद्यकीय, अभियांत्रिकी, वास्तुशास्त्र व औषध निर्माणशास्त्र या  
अभ्यासक्रमासाठी महाविद्यालयात पहिल्या वर्षाकरिता प्रवेश घेणाऱ्या  
त्यांच्या विभागातील मागासवर्गाची विद्याव्यांची (अनुसूचित जमाती वगळून)  
जातीच्या प्रमाणपत्रांची / जातीच्या दाव्यांची तपासणी करणे.

२) शासन सेवेत मागासवर्गांच्यांसाठी राखीव असलेल्या पदावर नियुक्तीसाठी महाराष्ट्र  
लोकसेवा आयोग / विविध निकड मंडळे, प्रादेशिक दुर्योग सेवा मंडळे व निकड  
समित्या यांच्यापार्फत शिफारस करण्यात असलेल्या मागासवर्गांय उमदेवारांच्या  
(अनुसूचित जमाती वगळून) जातीच्या प्रमाणपत्रांची / जातीच्या दाव्यांची तपासणी  
करणे.

३) शासनाच्या समाजकल्याण तसेच विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व  
विशेष मागासप्रवर्ग कल्याण विभागापार्फत जातीच्या प्रमाणपत्रांच्या / दाव्यांच्या  
तपासणीबाबत सोपविलेली अन्य प्रकरणे तपासणे.

४) जे कर्मचारी अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व  
विशेष मागास प्रवर्गांमध्ये राखीव असलेल्या पदावर नियुक्त झालेले आहेत अशा  
कर्मचा-यांच्या जाती दाव्याच्या संदर्भात संवर्धित विभाग / कार्यालय यांच्याकडून प्राप्त  
झालेल्या कर्मचा-यांच्या / अधिका-यांच्या जातीताच्यांच्या प्रकरणांची तपासणी करणे.

५) या पूर्वी अमागासवर्गाय म्हणून शासन सेवेत प्रवेश केला आहे व त्यानंतर एखाद्याची  
जात मागासवर्गाय म्हणून घोषित केलेली आहे व मागासवर्गाय म्हणून त्यांना  
असलेल्या आरक्षणाचा फायदा घेऊ इच्छित असल्यास अशांचे जाती दावे तपासणे.  
६) महाराष्ट्र राज्याचे कायम रहिवासी असलेल्या ज्या व्यक्तीची केंद्र शासनाच्या सेवेत  
व केंद्र शासनाच्या अंगीवृत्त उपक्रमात राखीव जागेवर नेमणूका दरम्यात आली आहे  
अशा मागासवर्गाची व्यक्तीच्या (अनुसूचित जमाती वगळून) जातीच्या प्रमाणपत्रांची  
तपासणी करणे.

७) जिल्हापरिषदा, नगरपालिका, महाराष्ट्रपालिका, निमशासकीय कार्यालय, बैंक, शासकीय व निमशासकीय उपक्रम (उदा एस.टी. महाराष्ट्र, महाराष्ट्र गव्य विद्युत मंडळ इत्यादी) व राज्य शासन अंगीकृत इतर संस्था इत्यादी मध्ये मागासवर्गांयांसाठी राखेच जागांवर (अनुसूचित जमाती वगळून) नेमणूकीसाठी शिफारस केलेल्या सर्व कर्मचा-यांच्या / अधिका-यांची प्राप्त झालेली जातीची प्रमाणपत्रे / दावे तपासणे.

८) एखाद्या उमदेवाराची / कर्मचा-याची पूर्वी अमागासवर्गांच्या म्हणून शासन सेवेत नियुक्ती झाली असेल व ते आता नगासवर्गांच्या असल्याचा दावा करीत असेल किंवा पूर्वी त्याच्या मागासवर्गांच्या विशिष्ट वर्गांवरीचा दावा होता, परंतु तो आता मागासवर्गांच्या दुसऱ्या वर्गांवरीचा दावा करीत असेल अधवा त्याच्या जाती प्रमाणपत्रात नमूद असलेली जात यामध्ये तफावत असेल अशी जाती दाव्यांची प्रकरणे तपासणे.

९) शासन सेवेत असलेल्या कर्मचा-यांच्या जाती दाव्याच्या संदर्भात संबंधित विभाग / कार्यालय यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या जाती दाव्याच्या संदर्भात तपासणी करणे.

१०) मा. मुंबई उच्च न्यायालय, तसेच औरंगाबाद व नागपूर खंडपांचाकडून अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग जातीच्या प्रमाणपत्रांची / दाव्यांची तपासणी करण्यासाठी सोपविलेली सर्व प्रकरणे तपासणे.

११) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग जातीच्या नस्तलेल्या व्यक्तीला जर संक्षम अधिका-यांनी करील प्रवर्गातील जातीचे प्रमाणपत्र दिलेले आहे अशा प्रकारच्या तक्रारीची तपासणी करणे.

१२) जातीचे प्रमाणपत्र देणा-या संक्षम अधिका-यांनी एखाद्या व्यक्तीस जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे नाकारल्यास त्या संक्षम प्राधिका-यांनी दिलेल्या निर्णयाविरुद्ध १५ दिवसाच्या आत संबंधित अर्जदाराने समितीपुढे अपिल केल्यास त्यावर निर्णय देणे. (यासाठी संबंधित संक्षम अधिका-यांने अर्जदारास जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे का नाकारण्यात आले याबाबतची कारणे कळवून सदरच्या निर्णयाविरुद्ध संबंधित जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीपुढे १५ दिवसाच्या आत अपिल अर्ज करू शक्तात असे कळवावे.)

१३) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागासप्रवर्गांच्या ज्या विद्यार्थ्यांनी आपले कैद्यकीय, अभियांत्रिकी, वास्तुशास्त्र, औषधनियांण शास्त्र या अभ्यासक्रमाचे पद्धती शिक्षण खुल्या वर्गातून केले आहे व ते त्यांचे पुढील पदव्युत्तर स्थितीग मागासप्रवर्गांमधी गाढीन अभ्यासक्रमांच्या जातीप्रमाणपत्राच्या अज्ञांची तपासणी करणे.

१४) स्थानिक स्वराज्य संस्थानव्ये अनुसूचित जाती, विमुक्त, जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागात्मकवर्ण वरिता राखीव असलेल्या महागुरुन् निवडणूक लढवून निवडून आलेल्या उमदेवारांच्या जाती प्रमाणपत्रांची पडताळणी करण्यावरिता जातीचे प्रमाणपत्र लादश्यक त्वा कमादपत्रांतह संबंधित जिल्हाधिकारी / संबंधित महापालिका आयुक्त, यांनी संबंधित अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती इतर मागासवर्ग व विशेष मागात्मकां जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडे १५ दिवसाच्या आत पाविल्यानंतर संबंधित जात प्रमाणपत्र तपासणी समितीने अशा उमेदवारांच्या जाती दाव्याची पडताळणी ४५ दिवसाच्या अत कस्ल घेतलेल्या निर्णय संबंधित जिल्हाधिकारी / महानगरपालिका आयुक्ताकडे पाविले.

५. अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्रांची / जातीच्या दाव्याची तपासणी प्रक्रिया मा. सर्वोच्च न्यायालयाने कु माधुरी पाटील विलळ अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे व इतर या प्रकरणी ( विशेष अनुजा याचिन्द्र जमांक १४७६७ / १३ मधील सिव्हेल अर्ज क्रमांक ५८५४ / १४ ) दिलेल्या मार्गदर्शक सुचनेतह तरुतरुनुसार संबंधित अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीने

#### ६. जातीचे प्रमाणपत्र / जातीचा दावा तपासणीकरित्वे हस्तितूदे लाई घरादयाची कागदपत्रे.

जातीचे प्रमाणपत्र / जातीचा दावा तपासणीकरिता संबंधितानी खालीलप्रमाणे कागदपत्री पुरावे समितीकरे याचिकाणे आवश्यक लाई :

(अ) संबंधित व्यक्ती ज्या टिक्कणाची मूळ रहिलासी असेल त्याच किंवरुन्या सहम

अधिकम्याने शास्त्राने निर्धारित केलेल्या नमुद्यात दिलेले जातीचे मूळ प्रमाणपत्र

(ब) संबंधित व्यक्तीचे प्राथमिक व माध्यमिक शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र

(क) संबंधित व्यक्तीने ज्या शाळेत / महाविद्यालयात दिक्षणक्रमाचे दत्तिम वर्ष केले

असेल / करीत असेल ती शाळा / महाविद्यालय सोडल्याचे प्रमाणपत्र किंवा त्या

शाळा / महाविद्यालयाच्या दफ्तरात असलेल्या जातीच्या नोंदवांदीचे प्रमाणपत्र

(ड) संबंधित व्यक्ती शासकीय सेवेत असेल तर त्याच्या सेवापुस्तकभर्तुल जाती

विषयक नोंद असलेल्या पृष्ठाचा उतारा.

(इ) संबंधित व्यक्तीच्या बडीलांच्या प्राथमिक / माध्यमिक शाळा रडीलाच्या दाखला

किंवा जन्म - मृत्यु नोंदवहीतील उतारा.

(फ) संबंधित व्यक्तीच्या बडीलाच्या नात्यातेल म्हणजे दडील / दडील भाऊ / चुलते /

चुलत भाऊ / चुलत दर्दीण किंवा रक्ताचे नातेसंदर्भ असलेल्या बडीलाचारी

नातेवाईकांचे जातीचे प्रमाणपत्र किंवा त्यांच्या जन्म नोंदणी रजिस्टरमधील उतारा.

(ग) संबंधित व्यक्तीच्या वर ननूद केलेल्या रक्ताचे नातेसंबंध असलेल्या नातेवाईकांपैकी

शासन सेवेत असलेल्या नातेवाईकांच्या सेवा पुत्तकगतील जातीची नोंद असलेल्या

पृष्ठाचा प्रमाणित उतारा.

विशेष प्रकरणात वर्हलप्रमाणे नमूद केलेले पूराव्याप्तिरक्त अतिरिक्त कागदपत्री  
पुरावे आवश्यक आहेत अशी खात्री जाती प्रमाणपत्र तपासणी तमितीची झाल्यात, ती  
कागदपत्रे मागण्याचा अधिकार समितीस राहील.

६. वैद्यकीय, अभियांत्रिकी, वास्तुशास्त्र द डॉइंद्यनिर्माण इत्यासक्तमाता प्रवेश  
घेऊ इच्छिणाऱ्या अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग  
व विशेष मागासप्रदगांतील दिघाळांना केलेदर दैषता प्रमाणपत्र देण्याकरिता  
अदलंबावयाची कार्यपद्धती.

अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग  
जातीच्या विद्यार्थ्यासाठी कैद्यकीय, अभियांत्रिकी, औषधशास्त्र, वास्तुशास्त्र अभ्यासक्रमांसाठी राखून जागा  
असतात. या जागांकरिता विद्यार्थ्यांनी अर्ज सादर करताना जातीचा दाखला जोडावा मात्र प्रवेशाच्या केळी  
जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीने दिलेले दैषता प्रमाणपत्र सादर करावे त्यानंतरच राखून जागेवर  
प्रवेश दिला जाईल. त्याकरिता खालील कार्यपद्धतीचा अदलंब फरावा.

(अ) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास  
प्रवर्ग जातीच्या विद्यार्थ्यांनी विज्ञप्त शाखेच्या इवता ११ वीत शिकते असतांना  
विहित नमूद्यातील अर्ज व त्यामध्ये निर्देश केलेली कागदपत्रे खाली दर्शविलेल्या  
जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्यांकडे पार्किंग्यासाठी संदर्भित शैक्षणिक  
संस्थेकडे ग्रत्यक वर्षी ३० नोंदवेदर पयंत सादर करावीत.

समिती	जिल्हा	विभाग
१) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, इ. पुणे, सातारा, सांगली भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग	सतारापूर व कोल्हापूर	पुणे विभाग

विशेष मागासप्रदगांची जाती  
प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, पुणे.  
राणेश येठ, पांगुळ आळी, सुंगवा हॉटेल,  
पुणे विभाग, पुणे - ४११ ००२.

२) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, वाणे, रोहिण विभाग  
भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग तायगड, रत्नगिरी व तिण्युद्युर्य  
व विशेष मागासप्रदगांची जाती  
प्रमाणपत्र पडताळणी समिती,  
कोकण विभाग, मुंबई.  
कोकण भवन, ६ वा मजला,  
विस्तारित इमारत, रुम नं. ७१,  
नवी मुंबई - ४०० ०६१४.

३) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, नाशिळ, घुळे, नंदुरवार,  
भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग चळवांद व अहमदनगर नाशिळ विभाग

व दिशेष मानास प्रदर्शनीची जाती  
प्रभाणपत्र पठताळणी समिती, नाशिक  
मध्यवर्ती प्रशासकीय इमारत, महसूल विभाग,  
कार्यालय आवार, नाशिक रोड - ४२२ १०९

४) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती,  
भटक्या जमाती, इतर मागासदर्ग  
व विशेष मागासप्रवर्गाची जाती  
प्रभाणपत्र पडताळणी समिती, औरंगाबाद,  
जालना रोड, औरंगाबाद विभाग,  
औरंगाबाद,

जैरंगावाद, जालना, सरमर्ही, लौसंगावाद विभाग  
दीड़, नांदेड़, उसानगावाद, लत्तुर  
दहिंगोली

५) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासदर्य व दिशेष मागासप्रवर्गाची जाती प्रमाणपत्र प्रदत्ताळणी समिती, नागपूर प्लॉट नं. १४३, श्रीं दंडे यांची इथरत, शिवाजीनगर, नागपूर.

६) अनुसूचित जाती, दिमुक्त जाती, बुलडाप्ट, अङ्कोता, चार्स्स, अमरावती विभाग  
भटक्या जाती, इतर माणसवर्ग जमरावती व चवतमाळ व विशेष माणसप्रदर्शनीची जाती प्रभाणपत्र एडतालणी समिती, अमरावती गोविंद कुंज, अंबा ऐंड, अमरावती विभाग, अमरावती

( च ) सर्व-शैक्षणिक संस्थानी विद्यार्थ्यांचे विहित नुम्फ्यातील अर्ज संबंधित जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी यांच्याकडे दि. १५ डिसेंबर पर्यंत पोहचतील या बेताने पाठ्यविषयाची व्यवस्था करावी ।

(क) संबंधित जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, यांनी त्यांच्याकडे प्राप्त हालतेले अर्ज संबंधित जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडे ३१ डिसेंबर पर्यंत न चकळा पाठवावेत.

(३) जे. अर्ज. विहित मुद्रतीत जात प्रमाणपत्र समितीकडे सादर होणार नव्हीत असे अर्ज कोणत्याही प्रमिलीची फैलावी नव्हीत.

(इ) जात प्रणालै अन्वित होता है।

एकूण प्रात झालल्या अजा पेका प्रत्येक महिन्यात किती अर्जावर व्यार्थवर्ण केली वा अंतिम निर्णय घेतला या बाबतचा साद्यंत अहवाल समिर्तीने पुढील महिन्याच्या १० तारखे पर्यंत शासनास सादर करावा.

(६) संविधित जात प्रमाणपत्र समिर्त्तकडे दि. ३१ डिसेंबर पर्यंत प्राप्त झालेल्या अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, इतर मागासर्वग्र व विशेष मागासप्रवर्गाच्या विचार्याच्या अजांची तपासणी करून त्या

प्रसागयप्रांच्या दैव / अदेवदावतदा असल्ला निर्णय सर्व किंवद्यंते पुढच्या दर्शन्ते ३६ चे घटन  
चक्रवदा.

(३) एछाच्या जात प्रमाणपत्र स्वेतत्ते दिलेल्या निर्णयाविनाश उद्भवातेच न्यायालयात प्रवस्थान  
तत्रापि जात प्रमाणपत्र पडताळणी संवित्ताने त्वा प्रकल्पतार्थीपिचे दरिक्कुडे विहास अभिभाव तसेच  
आवश्यकानुसार शमयपत्र, आवश्यक तो माहिती व कायद्यावे इतरांच्या वर्तने न्यायालयात  
विनाविलंब सादर करावीत. तसेच अशा प्रकरणांचा प्रगती अहवाल राहीलत वेळच्या वेळी तद्दर  
दत्तावा.

८. उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग व शालेय रिक्तण विझऱ्या यांनी तत्त्वं त्वांच्या अधिनत्त असलेल्या  
संबंधित अधिका-यांनी या शासन निर्णयाच्या प्रती विशाल राखेच्या ११ वी व १२ वी इय-तेवे कर्ण  
चालवित असलेल्या सर्व किंविद्यालयांना, महाविद्यालयांना, कनिंज महाविद्यालयांना व शाळांना  
पाठ्याव्याप्त आणि या वार्वाला प्रत्येक शैक्षणिक सत्राच्या सुरुवातीस मंडळ प्रकाणात प्रतिसंबंधी घावी हो  
प्रसिद्धी शाळा / महाविद्यालयाच्या सूचना फलकावर योग्य प्रकारची सूचना लाडून प्रतिसंबंधी घावी तसेच  
वर्गामध्ये स्वतंत्र वैठका घेऊन अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती इतर मागासवर्ग व  
विशेष मागासप्रवर्गातील किंविद्यायांना या सुषांतित पद्धतीची माहिती दर्शावी तसेच या शासन निर्णयातील  
सूचना अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग द विशेष मागासप्रवर्गाच्या सर्व  
किंविद्यायाच्या व किंविद्यायाच्या दैवक्तिक नजरेस लेखी आणाव्यात द त्वाची पोच रेळेंडवर टेळवी

९. अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग द विशेष मागासप्रवर्ग  
जाती प्रमाणपत्र तपासणी संभितीकृद्दृ ते महिन्यात रुक्ततालपाही संभितीपाही निर्णय शासन  
न झाल्यास निवृत्ती देवयावस्थान.

महाराष्ट्र लोकसभा असेगामार्फत तसेच किंविद्य निवड मंडळामार्फत अनुसूचित जाती, विमुक्त  
जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व किंविद्य मागासप्रवर्गां करीता राखेत असलेल्या पदवर  
शिफारस झाल्यानंतर त्याची नियुक्ती करण्यापूर्वी संबंधित विभागांनी / कायद्यालयांनी जाती प्रमाणपत्र  
पडताळणीकावतंची सर्व कायद्यपत्रे संबंधित अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती इतर  
मागासवर्ग आणि विशेष मागासप्रवर्ग जाती प्रमाणपत्र तपासणी संभितीकृद्दृ पठवावीत. अनुसूचित जाती,  
विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागासप्रवर्ग जाती प्रमाणपत्र तपासणी  
संभितीने जाता कागदपत्रांची मागणी केल्यानंतर उमेदवारांनी त्वार्द्या पूर्तता केल्यानंतर ते महिन्यात  
तपासणी संभितीने निर्णय द्यावा. तपासणी संभितीचा निर्णय या मुद्रातात प्राप्त झाला नाही, तर संबंधित  
विभागाने उमेदवारास तपासणी संभितीच्या निर्णयाच्या अटोच्या अद्यन राहून दात्युत्पत्ता स्थलपत्र नेमणूक  
घावी. अशा प्रकरणात किंविद्य टाळण्याकरीता सर्व विभागांनी / कायद्यालयांनी अलश्कर ती सर्व  
कागदपत्रे संबंधित जात प्रमाणपत्र पडताळणी संभितीकृद्दृ देलेत पादविद्याची दक्षता घ्यावी.

१०. हा शासन निर्णय संभाजकल्याण, सांस्कृतिक कर्य व किंविद्य विधानाच्या नहवीने निर्णयित  
करण्यात येत आहे.

( दि. दर. संदर्भ )

जारीदर्ह दृष्टिकोर्त्ते महाराष्ट्र शासन

प्रति,

राज्यपाल यांचे सचिव,

मुख्यमंत्री यांचे सचिव,

उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव,

मंत्री / राज्यमंत्री ( समाजकल्याण व भटक्या विभाग जाती व इतर मागासळगी ) यांचे खाजगी सचिव  
प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

प्रधान सचिव, सामन्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

प्रधान सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

सचिव, समाजकल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

सचिव, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

सचिव, वैधकीय शिक्षण व जीवधी विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

सर्व विभागीय आयुक्त.

सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग,

प्रबंधक, मूळ न्याय शाखा / अपेल शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,

प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालयचे खड्डपैकी, औरंगाबाद / नागपूर,

सर्व मंत्रालयीन विभाग.

त्यांना दिनंती करण्यात देते दृष्टि त्यांच्या दृष्टिपत्वावाऱ्यातील रुद्द विभाग छानूल / कार्यातय  
प्रमुख यांना यावावतच्या सूचना प्राप्यात.

आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी,

संचालक, नगरपालिका प्रशासन, मुंबई,

शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

उच्च शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई.

आयुक्त, अनुसूचित जाती / जमाती, भारत सरकार, ५ वा माळा, लोकनाथक धर्मन, नवी दिल्ली,

उपसंचालक, अनुसूचित जाती / जमाती आयोग, भारत सरकार, चिंचूणकर धर्मन, राष्ट्रीय मार्ग, नवी

पेठ, पुणे - ४११०३०.

सचिव कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली,  
मूल्य निवडणूक आयुक्त, राज्य निवडणूक ट्रायांग, मुंबई,  
मुख्य महानगर दंडाधिकारी, मुंबई,  
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क लंपालालय, मुंबई,  
सर्व जिल्हाधिकारी / सर्व उप जिल्हाधिकारी / सर्व मुख्य कार्यालय अधिकारी, जिल्हा परिषद / सर्व उप-  
विभागीय अधिकारी (महाराष्ट्र) / सर्व तहान्तरालय,  
सर्व विभागीय शिक्षण उप संचालक, मुंबई / दुणे / काळापूर / नाशिक / अस्सावती / नाशिक /  
ओरंगाबाद  
सर्व जिल्हा परिषदांचे शिक्षणाधिकारी / शिक्षण निकालक, वृहन्मुंबई / शिक्षणाधिकारी, वृहन्मुंबई  
महानगरपालिका, मुंबई.  
समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभागातील सर्व कार्यालयांने,  
विष्णुकृत जाती, घटक्या जमाती, इतर मानसिक विशेष मानसिकवर्ग कल्याण विभागातील सर्व  
कार्यालयांने,  
निवड नस्ती, इमाव - ५

अनुपूर्वीत जाती, विनुक्त स्थाती, नव्यसा ज्ञाती, इतर  
नागरिकवर्ग व विशेष मागासप्रदगमाच्या उमेदवाराना शासन  
संदेत, निरन्तरातकीय संदेत, शासन अंगीकृत संस्थाच्या  
संदेत नियुक्ती करण्याजाई त्वांच्या जाती प्रमाणप्रदावादत  
वैता प्रमाणपत्र साठर करंजेवादत...

## महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कर्य, लीडा व दिशेद सहाय्य दिलाया।

शासन निर्णय क्रमांक-सीदीसी १०/२००३/प्रक्र-१७/नःदक-५

मंत्रालय क्षेत्र भवन, नूदई-४०० ०३२

दिनांक : ८ डिसेंबर, २००३

- वाचा :** (१) भारत सरकारच्या मिनिस्ट्री ऑफ पर्सोनल, पश्लीक ग्रिहेन्सेत अंन्द पेशान्स, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्रमांक-३६०३६/८९८-इंग्लिशी (आरद्वैत) दिनांक १६ ऑगस्ट, १९९९ शासन निर्णय, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, हत्तर भागासवर्ग लागिए विशेष भागासप्तर्व कल्याण दिमाग, क्रमांक-सीबीसी १२/२००२/२५२/प्रक-७/इमाद-५ दिनांक २५ जानेवारी, २०००

प्रस्तावना : माधुरी पाटील विष्वद अपर आमुल्ल, जादेवाती विकल्प द्यणे चा अकरणात सर्वांच्य न्यायालयाने दिनांक २.९.१९१४ रोजी निर्णय देतांना नियुक्तीपूर्वी घेहा भाईने अगोदर जातीचा दाखला पडताळून घेण्याबाबतचे निवेश दिलेले आहेत. तसेच अवर संविद, भारत उचिकार, निनिस्त्री झॅफ पर्सानित, पव्लीक ग्रिवेन्सेत अँड मेन्स्ट, नवी दिल्ली यांनी त्यांच्या दिनांक १६.३.१९१९ च्या पत्रांनंदवे असे कडविले आहे की, नियुक्ती देतांना जातीच्या दाखल्याची योग्य ती पडताळणी घावी असी शिफारस राष्ट्रीय अनुसूचीत जातीचा, जनाती आयोगाने केलेली आहे. ती चिफारस केंद्र शासनाने स्वीकारली असून, राज्य शासनाने त्यावर आदश्यक कार्यवाही करावी घशा सूचना दिल्या आहेत. विनुक्त जाती, भटक्या जनाती, इतर नागास्तदर्ग आणि विशेष नागासप्रवर्ग कल्याण विभागाने दिनांक २५ जानेवारी, २००० च्या शासन निर्णयान्वये अनुसूचीत जाती, विनुक्त जाती, भटक्या जनाती, इतर नागास्तदर्ग व विशेष नागासप्रवर्गाकरिता राखीव असलेल्या पदावर च्या उमेदवारांची लोकसेवा आयोगामार्फत तसेच दिविध निड घंडव्ह/समितीसार्फत शिफारस केलेली आहे. त्यांची नियुक्ती करण्यापूर्वी संबंधीत विभागाने/कार्यालयाने जाती प्रमाणपत्र पडताळणीबाबत आदश्यक ती सर्व कागदपत्रे संबंधीत अनुसूचीत जाती, विनुक्त जाती, भटक्या जनाती, इतर नागास्तदर्ग व विशेष नागास प्रवर्गासाठीच्या जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडे पाठदावीत अशारकारची तरतुद केलेली आहे. पडताळणी समितीला आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांची पूर्तता उमेदवाराने केल्यानंतर तीन महिन्यात पडताळणी समितीने निर्णय घावयाचा असतो. तीन महिन्यात निर्णय दिला रेला नाही तर समितीच्या निर्णयाच्या अधीन राहून नेमणूक देण्याची तरतुद आहे. तात्पुरती नियुक्ती दिल्यानंतर यदाकदाचित घर जाती प्रमाणपत्र अवैध ठरल्यात संबंधीत कर्नवारी/अधिका-थाता सेवेतून कळून टाकण्याबाबत शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन दिनाग, क्रमांक- सोडीझार १०९३/१०५५४/क्र.२३१३/अकरा, दिनांक १२ ऑक्टोबर, १९१३ व शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन दिनाग क्रमांक-तीडीझार १०१५/११५/क्र.३/१६/ अकरा, दिनांक ३१ ऑक्टोबर, १९१६ अन्यद तरतुद केली आहे. या तरतुदी जसतांना देखील अनुसूचीत जाती, दिनुक्त जाती, भटक्या जनाती. इतर नागास्तदर्ग व विशेष नागासप्रवर्गाच्या व्यक्तीवर /उमेदवारांवर अन्याय होतो म्हणून त्यांना न्याय निघण्यासाठी घावी ठेस उद्ययकेज्ञा करण्याचे ज्ञासनाच्या विचाराचीन होते.

**शासन निर्णय :** शासकीय/निनशासकीय कार्यात्मके, शासकीय उपकरणे (Undertaking), स्वांदिचानिक संस्था (Statutory Bodies), जिल्हापरिषदा, नगरपरिषदा, नगरपालिका, नहाननगरपालिका, ग्रामपंचायती, मंडळे/महामंडळ, शासनादे अंगीकृत व्यवस्था, अकृषी व लृषी दिघापीठे, शासकीय शैक्षणिक संस्था (आश्रमशाळांसळ), अनुदानित शैक्षणिक संस्था (अनुदानित आश्रमशाळांसळ), सहकारी संस्था/सहकारी साखर कारखाने/तहकारी सूत मिरण्ड/इकैसहकारी बैंक, तहायक अनुदान मिळणा-या शासन मान्य स्वेच्छा संस्था (Voluntary Agencies) संचायसह अन्य प्या ज्या प्रकारच्या संस्था व कार्यालये (This list is illustrative and not exhaustive) यांना राज्याच्या विज्ञारितून निधी/अनुदान/ सहायक अनुदान मिळते अशा सर्वप्रकारच्या सेवांनंवीत अनुसूचीत जावी, विनुक्त जाती, नटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व दिशेष नागास्तप्रदर्गाच्या उमेदवारांकरिता राखीत असलेल्या पदावर शिफारस झालेल्या/निवड केलेल्या उमेदवारांवे जाती प्रमाणपत्र तपासण्याबद्वत आदस्यक त्या कागदपत्रांची पूर्तता करण्यासाठी नियुक्ती प्राविका-यांनी उमेदवारांना तात्काळ कल्पवे व संबंधीत उमेदवारांनी आवश्यक त्या कागदपत्रांची पूर्तता एक महिन्याच्या आंत संबंधीत प्राविका-यांकडे करावी कागदपत्रांची पूर्तता झाल्यानंतर विभागाने/कार्यालयाने तात्काळ संबंधीत जाती प्रमाणपत्र-तपासणी समितीकडे कागदपत्रे पुढीत कार्यवाहीसाठी पारवावीत. जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समितीने आवश्यक ती पूर्ण कागदपत्रे प्राप्त झाल्यावर सहा महिन्यांचे आंत निर्णय घ्यावा व संबंधीत विभागाने/ कार्यालयाने जाती वैघता प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्यानंतरच अनुसूचीत जाती, विनुक्त जाती, नटल्या घेऊवी. इतर मागासवर्ग व दिशेष मागास्तप्रदर्गाच्या उमेदवारांना नियुक्ती घावी. तसेच पदोन्नती देण्यात येणा-या सर्व अनुसूचीत जाती, विनुक्त जाती, नटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व दिशेष नागास्तप्रदर्गाच्या उमेदवाराना नियुक्ती घावी तसेच पदोन्नती देण्यात येणा-या सर्व अनुसूचीत जाती, विनुक्त जाती, नटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व दिशेष नागास्तप्रदर्गाच्या कर्मचारी/ अधिकारी यांना पदोन्नती देण्यापूर्वी त्यांच्या जाती दावाची तपासणी करण्यात यावी. जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडून कर्मचारी/अधिकारी यांच्या जाती प्रमाणपत्राचे वैघता प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्याशिवाय त्यांना पदोन्नती देण्यात येऊन्यो.

अनुसूचीत जाती, विनुक्त जाती, नटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व दिशेष मागास्तप्रदर्गाच्या उमेदवारांना नियुक्तीच्या वेळेस दसेच पदोन्नतीच्या वेळेस जाती वैघता प्रमाणपत्र सादर करणे दंघनकारक राहील. जाती दावाबद्वत वैघता प्रमाणपत्र सादर केल्यानंतरच नियुक्ती देण्यात यावी. जाती दावा वैघता प्रमाणपत्र मिळण्यास काही कालावधी लागण्याची शक्यता आहे. हे लक्षांत घेवून महाराष्ट्र नागरी सेवा (ज्येष्ठतेचे नियनन) नियमावली, १९८२ च्या कलम ४ (२)(अ) नुसार स्तम्भ प्राविका-याने मुदत वाढवून दिलेल्या कालावधीत उमेदवारांना हजर करून घेण्यात यावे.

3. हा शासन निर्णय सामान्य प्रशासन दिवागाच्या सहभागीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांदाने,

(वि.वा.मेहेर)  
अद्वर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा.राज्यपालांवे सचिव,

मा.मुख्यमंत्रांवे खाजगी सचिव

मा.उप मुख्यमंत्रांवे खाजगी सचिव

मा.वंती/राज्यमंत्री (सानाजिक न्याय द विजाय) यांवे खाजगी सचिव.

सविद, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई  
सविद, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई  
सविद, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई  
सविद, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई  
सविद, उच्च व तंत्रज्ञान विभाग, मंत्रालय, मुंबई  
सविद, वैदिकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई  
सर्व विभागीय आयुक्त  
सविद, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई  
प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा/मूळशाखा), मुंबई  
प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालयाचे खंडपीठ, औरंगाबाद/नागपूर  
सदिव, गृह मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली  
सर्व मंत्रालयीन विभाग,

त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख/कार्यालय एमुख यांना याचाबद्दलच्या सूचना घायात.

संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी,

सर्व वियोर जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी,

संचालक, नगरपालिका प्रशासन, मुंबई

शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

उच्च विकास संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई

आयुक्त, अनुसूचीत जाती/जमाती, भारत सरकार, प्रशासनाचा भवन, नवी दिल्ली

उप संचालक, अनुसूचीत जाती/जमाती आदेग, भारत सरकार, विषयलूपकर अदान, जाती सार्ग,

तथा नवी पटे, पुणे-३०

सविद, कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली,

मुख्य निवडणुक आयुक्त, राज्य निवडणुक आदेग, मुंबई

मुंबई महानगर दंडाधिकारी, मुंबई

महातंचातक, भाहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई

सर्व जिल्हाधिकारी/सर्व उप जिल्हाधिकारी/सर्व नुस्ख कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद

सर्व उप विभागीय अधिकारी (भवसूत) / सर्व वहसीलदार

सर्व विभागीय शिक्षण उप संचालक, मुंबई/पुणे/कोल्हापूर/नागपूर/अमरावती/नाशिक/औरंगाबाद

सर्व जिल्हापरिषदांचे शिक्षणाधिकारी/

शिक्षण निरीक्षक, वृहन्मुंबई/ शिक्षणाधिकारी, वृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई

सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व प्रशासन साहाय्य विभागार्थील सर्व कार्यासाठे,

निवड नस्ती-मायक-५

मुख्यमंत्री निर्देशानुसारे विभिन्न विषयांच्या टम्हरपारंवरा  
हठार मातारात्मक विषय यांच्या घटला, शासन संगीकृत  
होण्यामध्ये पदोंगतीच्यां यांची प्रभागणप्रश्नांची पढताळणी  
पाठ्यन क्षेत्रात प्रभागणकडे साकृत फरण्याच्यादत नार्गेदरांक  
गुंधना.

मुख्यमंत्री निर्देशानुसारे विषयांच्या घटला, शासन संगीकृत  
परिपारंवरा अभांजत्सीषीसी १०/२००६/३५३-१५५-१  
मंगळालय विस्तोर नव्यन, मुंबई ४०० २३८  
दिनांक: ५ मार्च, २००६

- (१) नवरत्न सत्त्वरात्रेया मिनिस्ट्री जोफ प्रसीनल, भवांक निर्देश अंड  
फेसन्स, नवी मिल्ली यांचे पुनरुत्थान-३६०३६/C/३८-इंस्टीटी  
(वर्तमाने) दिनांक १६ मार्च, १९९९
- (२) राज्य निर्णय, येमर्ला यांती, भट्टला, जमादी, झार मातारात्मक आणि  
भट्टलेव मातारात्मक विभाग, जमाक-सीषीसी १२/२००५/२५२-४४२-१  
भगवान-५ दिनांक २५ जानेवारी, २०००
- (३) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा विषय रेडीय  
विभाग, जमाक-सीषीसी १०/२००३/प्रक-१६/मावक-५  
दिनांक ८ डिसेंबर, २००३
- (४) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा विषय संस्था  
विभाग, जमाक-सीषीसी १०/२००३/प्रक-१६/मावक-५  
दिनांक २८ जानेवारी, २००४ का समाप्तमांगे रुद्धीपत्र दिनांकावे फ्रेशार्ट, २००४

### पारिपंचक

शासकीय/ निमशासकीय घटनांवरे/ शासकीय उपक्रमातील साखिधानिक संस्था/ नित्यापरिषद/  
नगरपालिका/ भागिनीप्रापालिका/ यानदंथायती/ नेड्जे/ नेल्सोन्स/ तासनापे अगीष  
व्यवसाय/ विधायीवरे/ कृषी विधायीवरे/ शासकीय विधायी विधायी आग्निशांती/ सांस्कृती संस्था/ सहकं  
साकृत धारणा/ सहकारी भूतंत्रिरात्रा/ येका/ सहकारी वेका/ सांस्कृत उत्तरांति विविधणा-या शासनां  
त्येष्वा संस्था यांच्या लृष्ट अंग या उद्योगाच्या संस्था व यांच्या अंग यांच्या तिजोरेत्तरे निः  
लक्ष्यान/ लक्ष्यापक अनुदान मिळते अशा सर्व ग्रामात्या संस्था/ मुऱ्ऱ वाचा त्याच्या अंत्यापनेयरीत

अनुसूधित ज्ञाते, यिमुखा जातो, भट्टमा नमाती, इतर गापारबंगे व उन्हीं लगासप्लयार्थ्या  
ठमेद्वारकरिता रखीष शरास्त्या पपायरं प्राप्तानां व्यवहारी त्या उद्देश्वाराप्या ज्ञानी प्रभावशाधी / जातो  
शाव्यादी द्यधता क्षज्जसप्त घडी नाकारक रहोत.

२ ज्या सारांस्तरीय कमंधारी व अधिका-याची जाती प्रमाणप्राची पडताळणी अध्यापने सालेली जाती व रक्षास्थिती प्रदातीच्या स्त्रेशत ( Zone of Consideration ) येत असतील असे अधिकरी य कर्नधार्याद्यु मुख्यस्तीच्या प्रक्रियेपूर्वी हे निहिने आगोदर सर्व प्रशासकीय प्रिमाणाची जाती प्रमाणप्रदे, जात प्रमाणप्रदे डडताळणी समितीकर्ड याळवून देखता प्रमाणप्रदे नाव करून घ्यायो व नंतरचे त्याचा पद्धती देण्यात याची त्रिपुरी करून सेवेने भूती प्रकरणी तकडकाराने जाती प्रमाणप्राची अधिता हे समित्यात सुदर करणे अव्यश्यक राहील. जाती ही सवरुन निवडणूक स्त्रेशत ( Election of Local Bodies ) ला राहणार नाऱ्ये इप्रकार सेवालाने नामांकन भरण्यासाठी हे निहिने आगोदर द्यापल्या जाती प्रमाणप्राची येता तपासणी करण्यासाठी सर्वधिक जिलें घिवां-यामांत समितीकडे उर्जे कारण.

महाराष्ट्राधे राज्यपालयांच्या आदेशागुराह क नावाने.

५३०५

प्रवान् सचिवः सामाजिक न्याय

३८

नूराज्यपालचिसाचव,

ना भज्यमन्त्रादेखाङ्गी सधिव  
न्तरूपभज्यमन्त्रादेखाङ्गी सधिव

मां संती/राष्ट्रीयमंत्री (लोकालिप्त न्याय एवं विजामंत्री)

सचिव, सामन्त प्रश्न स्वरूप विभाग, मंत्रालय,

संचिव, नगर-न्यक कासि विभाग, नगरलय, नगर  
संचिव, प्राप्ति विकास च जल-शंधारण विभाग, राजस्थान, मुम्बई

ख्युख रात्रि रिष्टण विमाण, गवाल यजुर्वल

सदिय उप्य व तन्नरिदापि इभागा, मन्त्रालयगुण्डे

सचिव, वैधकीय रिक्षण थे। पूर्णी द्रव्य सिपाहि, संशालय, सुपाइ

सर्व विमाणोप आत्मपत

सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा अधिकारी

प्रद्युम्न कुल्यानालय (अपील रायडा/भूदालाल), मुद्रारूप

जनवरी का सुबह इस अध्ययन कार्यालयाद्वारा खंडपीड़ि, औरंगाबाद/नाशिक

स्वयं ग्रन्थालयम् न रिभ्यां।

स्थाना विनंती करवात येते ॥

卷之三